

Odontologiske spesialiteter

Det er bred enighet om at det er allmenntannlegen som skal danne basis i den norske tannhelsetjenesten. Samtidig er det nesten like bred enighet om at vi har store utfordringer i deler av spesialisttannhelsetjenesten. Innenfor de fleste spesialitetene er utøverne skjevfordelt geografisk, og mange spesialister nærmer seg pensjonsalderen. Dette er i og for seg ikke noe nytt, og det har vært arbeidet for å finne løsninger i lang tid. Blant annet har forslag om desentralisert utdanning ved planlagte odontologiske kompetansesentra stått høyt på dagsorden i en årrekke. Men tiden går, og for hvert år som går, kommer den reelle krisen nærmere.

Helse og omsorgsdepartementet vedtok sist sommer ny spesialiststruktur for tannhelsetjenesten. Den norske tannlegeforening er fortsatt delegert fullmakt til å godkjenne den enkelte spesialist, basert på fastsatte spesialistregler. Tre av dagens videreutdanninger er nå godkjent som nye odontologiske spesialiteter. Dette innebærer at vi har fått godkjente spesialiteter i kjeveortopedi, oral kirurgi og oral medisin, periodonti, pedodonti, kjeve- og ansiktsradiologi, protetikk og bittfysiologi og endodonti. I tillegg skal en ny spesialitet i klinisk odontologi utredes og utprøves. Basis i denne utdanningen skal være periodonti, protetikk og bittfysiologi og endodonti. Etter avsluttet evaluering vil det bli tatt endelig beslutning om en eventuell godkjenning av denne spesialiteten.

Det er Helse- og omsorgsdepartementet som fastsetter reglene om gjennomføring av spesialistutdanningen for tannleger. Departementet har nå gitt Sosial- og helsedirektoratet i oppdrag å utarbeide forslag til regler for godkjenning av nye spesialister – i samarbeid med NTF. Så nå er det altså opp til direktoratet og oss i fellesskap å bli enige om en praktikabel løsning for spesialistreglene. Det er viktig at vi så raskt som mulig får etablert et sett med regler, uten å måtte vente på endelig vedtak i et representantskap som settes bare en gang per år. Derfor får årets representantskap til behandling et forslag om å delegere myndigheten til å vedta forslag til nye spesialistregler til hovedstyret.

Som ledd i arbeidet med det nye regelverket er vi i dialog med spesialistenes egne foreninger, og dette har hittil vært svært nyttig. For at vi skal lykkes med å få nye regler innen rimelig tid, er det viktig at vi får med oss både fagmiljøene på fakultetene og spesialistforeningene i en videre dialog med direktoratet om mål for den enkelte utdanning, om hva som skal være elementer i læringsprosessene og hvordan veiledet praksis kan gjennomføres på en trygg måte. Målet for departementet har hele tiden vært at spesialistutdanning skal kunne gjennomføres desentralisert. Dette er vi enige om. Men, og her er det et stort men, det må finnes tilstrekkelig med ressurser til å gi denne utdanningen. Det er her vi virkelig har bråttom.

Vi er nødt til å få spesialistutdanningsprogrammene opp å gå snarest av minst to grunner. Våre allerede hardt belastede fakulteter trenger spesialister til å erstatte de mange lærere som kommer til å pensjonere seg de kommende årene. Og vi må få spesialister spredt utover i landet. NTF har gjentatte ganger påpekt overfor både Helse- og omsorgsdepartementet og Stortingets helse- og omsorgskomite at spesialistkandidatene må få en basislønn under studiet. Vårt inntrykk er at dette har de forståelse for, men foreløpig har det altså ikke kommet noen penger ut av denne forståelsen.

Jeg håper at våre etablerte spesialister også i fremtiden kan bistå aktivt i utdanningen av nye. Og jeg håper på fortsatt konstruktivt samspill med alle parter for at vi skal kunne løse disse utfordringene. Spesialistutdanningen må komme skikkelig på plass, både organisatorisk og økonomisk. Helse- og omsorgsdepartementet er nå i full gang med å skrive en melding til Stortinget om tannhelsetjenesten. Det haster derfor med å vise at NTF kan bidra til løsninger, før myndighetene ser seg nødt til å fastsette ensidige bestemmelser for odontologiske spesialisttjenester.

Gunnar Skjott